

Бюлетинът е
изготвен по
последни данни
публикувани
към 31.05.2016

ЦИТИРАНИТЕ ДАННИ В БЮЛЕТИНА СА ПОСЛЕДНИТЕ ДАННИ, ПУБЛИКУВАНИ В ОФИЦИАЛНИТЕ ИЗТОЧНИЦИ: МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ, БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА, НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ, НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА. ЕЛЕКТРОННАТА СИСТЕМА, ИЗПОЛЗВАНА ЗА ТЕГЛЕНЕ НА ДАННИ ОТ ОФИЦИАЛНИТЕ ИЗТОЧНИЦИ Е SEIC DATA MANAGER.

ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА
БАНКА
ДИРЕКЦИЯ
ГЛАВЕН ИКОНОМИСТ
ГЛАВЕН АНАЛИЗАТОР
ХРИСТО ДИМИТРОВ
EMAIL: DIMITROV_HR@UBB.BG

Source: www.geographicguide.net

БЪЛГАРИЯ: ИКОНОМИЧЕСКИ И ПАЗАРНИ АНАЛИЗИ

Месечен обзор, Май 2016

- Текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на EUR 458,4 млн. при излишък от EUR 655,2 млн. за март 2015
- През периода януари - март 2016 от България са изнесени стоки общо на стойност BGN 10 590,0 млн. и спрямо съответния период на 2015 износът намалява с 1,6%
- Брутният външен дълг в края на март 2016 е EUR 34 792,8 млн. (75,1% от БВП)
- По данни на БНБ през април 2016 международните резерви на БНБ възлизат на BGN 42,308 млрд. (EUR 21,6 млрд.)
- През първото тримесечие на 2016 брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 2,9% спрямо съответното тримесечие на предходната година
- По предварителни данни през март 2016 индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, намалява с 0,5% в сравнение с февруари 2016 година
- През март 2016 оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, нараства с 6,2% годишна база
- По предварителни данни през март 2016 индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 1,5% под равнището от предходния месец
- Пътуванията на български граждани в чужбина през април 2016 са 466,3 хил., или с 26,2% над регистрираните през април 2015 година
- Общият показател на бизнес климата през май 2016 нараства с 5,0 пункта в сравнение с предходния месец
- Общият индекс на цените на производител през април 2016 намалява с 0,4% спрямо предходния месец
- Индексът на потребителските цени за април 2016 спрямо март 2016 е 100,0%, т.е. месечната инфлация е 0,0%
- Равнището на безработица през април 2016 е 9,3%, което е с 0,60 процентни пункта по-малко спрямо март 2016
- Размерът на фискалния резерв към 30.04.2016 г. е BGN 12,3 млрд.
- Съгласно водения от МФ официален регистър на държавния дълг, към края на април 2016 г. той възлиза на EUR 13 341,8 млн.
- През април 2016 широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база с 8% при годишно нарастване от 6,1% през март 2016 година
- От всички индекси на БФБ единствено BG REIT приключи април с печалба, макар и минимална в размер на 0,23%
- Отново собствениците на имоти са в силна позиция
- Активите на банковата система през април се увеличават с 0.2% до BGN 87.3 млрд.

България:	2013 (а)	2014 (а)	2015 (а)	2016 (р)	2017 (р)	2018 (р)	2019 (р)
Основни макроикономически показатели							
Брутен вътрешен продукт							
БВП (млн. лв.)	81 971	83 612	86 373	89 219	92 426	95 979	99730
БВП (млн. евро)	41 911	42 750	44 162	45 617	47 257	49 073	50 991
БВП (реален растеж, %)	1.3	1.5	3	2.1	2.5	2.7	2.7
Потребление	-0.7	2.2	0.7	1.5	2.2	2.5	2.4
Бруто-образуване на основен капитал	0.3	3.4	2.5	-1.8	-0.1	2.7	2.5
Износ на стоки и услуги	9.2	-0.1	7.6	4.5	4.7	4.9	5.1
Внос на стоки и услуги	4.9	1.5	4.4	2.6	3.6	4.7	5.2
Пазар на труда и цени							
Зае тост (%)	-0.4	0.4	0.4	0.5	0.6	0.6	0.6
Коефициент на безработица (%)	12.9	11.4	9.1	8.6	7.9	7.4	7.1
Компенсации на един зает (%)	8.8	5.6	1.8	2.7	3.4	3.8	4
Дефлатор на БВП (%)	-0.7	0.4	0.3	1.2	1.1	1.1	1.2
Средногодишна инфлация (%)	0.4	-1.6	-1.1	-0.8	1.1	1.2	1.4
Платежен баланс							
Текуща сметка (% от БВП)	1.8	0.9	1.4	1.8	2	1.7	1.8
Търговски баланс (% от БВП)	-6.9	-6.5	-4.3	-2.8	-2.4	-2.6	-3
ПЧИ (% от БВП)	3.6	3.6	3.6	3.7	3.7	3.7	3.8
Паричен сектор							
М3 (% нарастване на годишна база)	8.5	1.1	8.8	8	8.3	8.7	9
Кредити на фирми (% нарастване на годишна база)	0.5	-10.8	-1.8	-0.6	2.7	4.6	6.2
Кредити на домакинства (% нарастване на годишна база)	0.2	-1.6	-1.3	0	1.9	3.4	4.3

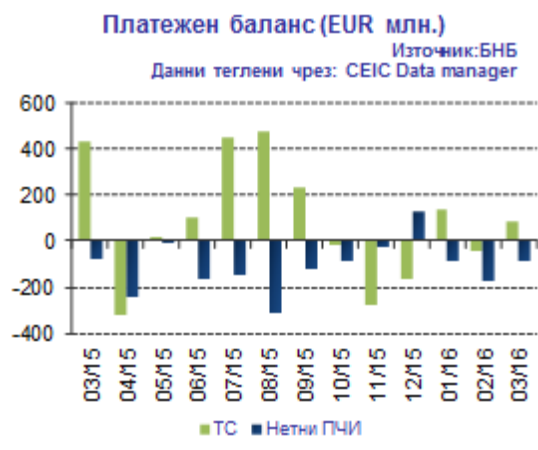
Източник: 2016. Пролетна прогноза на МФ

I. ВЪНШЕН СЕКТОР

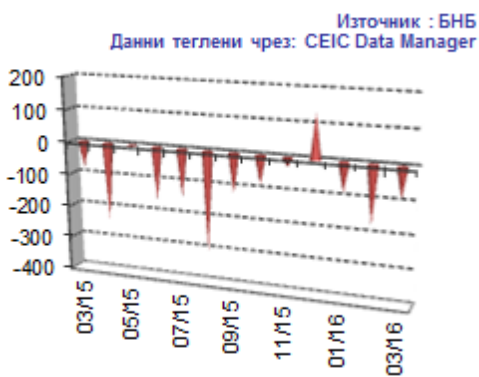
Платежен баланс

Текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на EUR 458,4 млн. при излишък от EUR 655,2 млн. за март 2015

Текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на EUR 458,4 млн. при излишък от EUR 655,2 млн. за март 2015. За януари – март 2016 . текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на EUR 732,8 млн. (1,6% от БВП) при излишък от EUR 402,5 млн. (0,9% от БВП) за януари – март 2015. За март 2016 салдото по текущата сметка е положително и възлиза на EUR 88,8 млн. евро (при излишък от EUR 431,8 млн. за март 2015). За януари – март 2016 текущата сметка е положителна и възлиза на EUR 185,1 млн. (0,4% от БВП) при излишък от EUR 113,7 млн. (0,3% от БВП) за януари – март 2015. Търговското салдо за март 2016 е отрицателно в размер на EUR 167,1 млн. при дефицит от EUR 129,9 млн. за март 2015. За януари – март 2016 търговското салдо е отрицателно в размер на EUR 215,6 млн. (0,5% от БВП) при дефицит от EUR 517 млн. (1,2% от БВП) за същия период на 2015. Износът е EUR 1886,2 млн. за март 2016 , като се понижава с EUR 56,1 млн. (2,9%) в сравнение с този за март 2015 (EUR 1942,3 млн.). За януари – март 2016 износът е EUR 5221,5 млн., като е по-висок с EUR 0,6 млн. в сравнение с този за същия период на 2015 (EUR 5220,9 млн.). Износът за януари – март 2015 нараства на годишна база с 14,2%. Вносът за март 2016 е EUR 2053,3 млн., като намалява с EUR 18,9 млн. (0,9%) спрямо март 2015 (EUR 2072,2 млн.). За януари – март 2016 вносът е EUR 5437,2 млн., като намалява с EUR 300,7 млн. (5,2%) спрямо същия период на 2015 (EUR 5737,9 млн.). Вносът за януари – март 2015 нараства на годишна база с 5,3%. Салдото по услугите е положително в размер на EUR 10,9 млн. при положително салдо от EUR 49,7 млн. за март 2015. За януари – март 2016 салдото е положително в размер на EUR 143,9 млн. (0,3% от БВП) при положително салдо от EUR 270,7 млн. (0,6% от БВП) за януари – март 2015. Салдото по статия Първичен доход (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) за март 2016 е отрицателно в размер на EUR 78,2 млн. при отрицателно салдо от EUR 125,5 млн. за март 2015. За януари – март 2016 салдото е отрицателно в размер на EUR 227,3 млн. (0,5% от БВП) при отрицателно салдо от EUR 388,8 млн. (0,9% от БВП) за същия период на 2015. Салдото по статия Вторичен доход (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на EUR 323,2 млн. при положително салдо от EUR 637,5 млн.

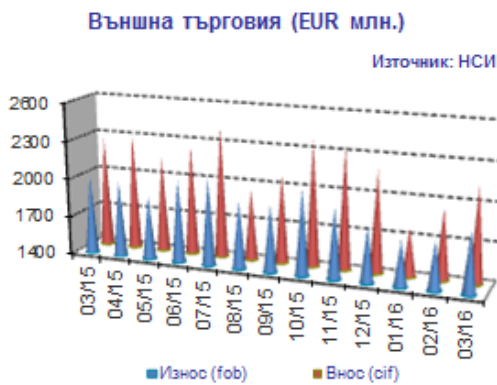
ПЧИ 2015- 2016 (EUR млн.)

за март 2015. За януари – март 2016 салдото е положително в размер на EUR 484,1 млн. (1% от БВП) при положително салдо от EUR 748,8 млн. (1,7% от БВП) за същия период на 2015. Капиталовата сметка е положителна в размер на EUR 369,6 млн. при положителна стойност от EUR 223,3 млн. за март 2015. За януари – март 2016 капиталовата сметка е положителна – EUR 547,7 млн. (1,2% от БВП), при положителна стойност от EUR 288,8 млн. (0,7% от БВП) за януари – март 2015. Финансовата сметка за март 2016 е положителна в размер на EUR 486,8 млн. при положителна стойност от EUR 737,3 млн. за март 2015. За януари – март 2016 финансовата сметка е положителна – EUR 904,1 млн. (2% от БВП), при положителна стойност от EUR 736,2 млн. (1,7% от БВП) за същия период на 2015. Салдото по статия Преки инвестиции, представена съгласно изискванията на шестото издание на Ръководство по платежен баланс и международна инвестиционна позиция, е отрицателно в размер на EUR 90,8 млн. при отрицателно салдо от EUR 79,3 млн. за март 2015. За януари – март 2016 салдото е отрицателно в размер на EUR 351,3 млн. (0,8% от БВП) при отрицателно салдо от EUR 559,4 млн. (1,3% от БВП) за същия период на 2015. Преките инвестиции – активи се понижават с EUR 0,9 млн. при увеличение със EUR 101,3 млн. за март 2015. За януари – март 2016 те се увеличават с EUR 50,1 млн. при нарастване от EUR 67 млн. за същия период на 2015. Преките инвестиции – пасиви нарастват с EUR 89,8 млн. при ръст от EUR 180,6 млн. за март 2015. За януари – март 2016 те нарастват с EUR 401,4 млн. при увеличение с EUR 626,5 млн. за януари – март 2015. Салдото по статия Портфейлни инвестиции е отрицателно в размер на EUR 1283,5 млн. при отрицателна стойност от EUR 1904,8 млн. за март 2015. За януари – март 2016 салдото е отрицателно в размер на EUR 1050,2 млн. (2,3% от БВП) при отрицателно салдо от EUR 1092,5 млн. (2,5% от БВП) за същия период на 2015. Портфейлните инвестиции – активи за март 2016 се понижават с EUR 94 млн. при намаление с EUR 42,9 млн. за март 2015. За януари – март 2016 те се повишават с EUR 57,9 млн. при нарастване със EUR 142,6 млн. за същия период на 2015. Портфейлните инвестиции – пасиви за март 2016 нарастват с EUR 1189,5 млн. при увеличение с EUR 1861,9 млн. за март 2015. Нарастването е при дългосрочните дългови ценни книжа на сектор Държавно управление (EUR 1203,6 млн.) и отразява придобитите от чуждестранни инвеститори

2. Външна търговия

През периода януари - март 2016 от България са изнесени стоки общо на стойност BGN 10 590,0 млн. и спрямо съответния период на 2015 износът намалява с 1,6%

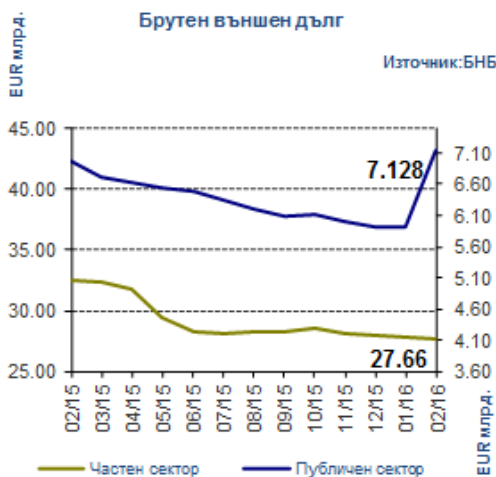
положително и възлиза на BGN 138,3 млн. През март 2016 външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) с трети страни е отрицателно и е на стойност BGN 38,0 млн. През периода януари - март 2016 от България са изнесени стоки общо на стойност BGN 10 590,0 млн. и спрямо съответния период на 2015 износът намалява с 1,6%. През март 2016 общият износ възлиза на BGN 3 677,4 млн., или с 6,8% по-малко в сравнение със същия месец на предходната година.

През периода януари - март 2016 износът на България за трети страни намалява с 8,8% в сравнение със същия период на 2015 и е на стойност BGN 3 533,2 млн. Основни търговски партньори на България са Турция, Китай, бившата югославска република Македония, Сърбия, САЩ и Руската федерация, които формират 50,9% от износа за трети страни. През март 2016 износът на България за трети страни намалява с 23,0% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на BGN 1 173,5 млн. Вносът на България от трети страни през периода януари - март 2016 намалява с 19,2% в сравнение със същия период на 2015 и е на стойност BGN 3 638,1 млн. (по цени CIF). Най-голям е стойностният обем на стоките, внесени от Руската федерация, Турция, Китай и Украйна. През март 2016 вносът на България от трети страни намалява с 21,9% спрямо същия месец на предходната година и е в размер на BGN 1 211,5 млн. Външнотърговското салдо (износ FOB - внос CIF) на България с трети страни през периода януари - март 2016 г. е отрицателно и е на стойност BGN 104,9 млн. По цени FOB/FOB (след елиминирание на разходите за транспорт и застраховки при внос на стоки) салдото е

3. Външен дълг

Брутният външен дълг в края на март 2016 е EUR 34 792,8 млн. (75,1% от БВП)

Брутният външен дълг в края на март 2016 е EUR 34 792,8 млн. (75,1% от БВП), което е със EUR 701,9 млн. (2,1%) повече в сравнение с края на 2015 (EUR 34 090,9 млн., 77,2% от БВП). Дългът намалява с EUR 4 624,2 млн. (11,7%)

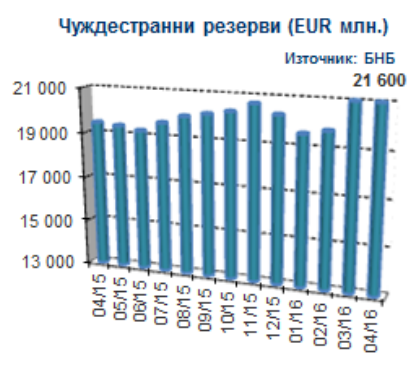

спрямо края на 2015 (EUR 4 126,4 млн. евро, 9,3% от БВП). Дългът на сектора Банки намалява с EUR 1 275,6 млн. (24,9%) спрямо март 2015 (EUR 5 130 млн., 11,6% от БВП). Външните задължения на Други сектори са EUR 11 424 млн. (24,6% от БВП). Те намаляват с EUR 311,9 млн. (2,7%) спрямо края на 2015 (EUR 11 735,9 млн., 26,6% от БВП). Дългът на сектора намалява с EUR 408,3 млн. (3,5%) спрямо март 2015 (EUR 11 832,3 млн., 26,8% от БВП). В края на март 2016 вътрешнофирменото кредитиране е EUR 12 786,3 млн. евро (27,6% от БВП), което е със EUR 133,9 млн. (1,1%) повече в сравнение с края на 2015 (EUR 12 652,4 млн., 28,7% от БВП). Вътрешнофирменото кредитиране намалява с EUR 3 222,8 млн. (20,1%) спрямо март 2015 (EUR 16 009,1 млн. евро, 36,3% от БВП). През януари - март 2016 г. получените кредити и депозити от нерезиденти са EUR 2159,8 млн. (4,7% от БВП) при EUR 2570,6 млн. (5,8% от БВП) за януари - март 2015. От тях EUR 1 291,1 млн. (59,8% от общия размер) са за сектор Държавно управление, EUR 438,6 млн. (20,3% от общия размер) за сектор Банки, EUR 115,7 млн. (5,4%) за Други Сектори, а EUR 314,3 млн. (14,6%) са вътрешнофирмено кредитиране. През януари - март 2016 извършените плащания по обслужването на брутният външен дълг са EUR 1 035 млн. (2,2% от БВП) при EUR 3 539,9 млн. (8% от БВП) за януари - март 2015. Нетният външен дълг в края на март 2016 е EUR 5 302,8 млн., като намалява с EUR 1 556,3 млн. (22,7%) спрямо края на 2015 (EUR 6 859,1 млн.). Понижението се

ценни книжа от емитираните през март т.г. от Република България облигации на международните капиталови пазари. За януари – март 2016 портфейлните инвестиции – пасиви се повишават с EUR 1108,1 млн. при увеличение със EUR 1235 млн. за същия период на 2015. Салдото по статия Други инвестиции е положително в размер на EUR 174,6 млн. при положително салдо от 996.7 млн. евро за март 2015. За януари – март 2016 салдото е положително в размер на EUR 1436,1 млн. (3,1% от БВП) при положително салдо от EUR 268,4 млн. (0,6% от БВП) за януари – март 2015. Други инвестиции – активи нарастват с EUR 89,2 млн. при намаление с EUR 453,8 млн. за март 2015. За януари – март 2016 те се повишават с EUR 1015,9 млн. при намаление с EUR 1229,4 млн. за същия период на 2015. Други инвестиции – пасиви за март 2016 намаляват с EUR 85,4 млн. при понижние с EUR 1450,5 млн. евро за март 2015. За януари – март 2016 те намаляват с EUR 420,2 млн. евро при понижние от EUR 1497,8 млн. за същия период на 2015. Резервните активи на БНБ нарастват с EUR 1701,9 млн. през отчетния месец, при увеличение с EUR 1720,8 млн. евро за март 2015. За януари – март 2016 те нарастват с EUR 927 млн. (2% от БВП) при увеличение от EUR 2121,4 млн. (4,8% от БВП) за същия период на 2015. Статия Грешки и пропуски, нето е положителна в размер на EUR 28,4 млн. при положителна стойност от EUR 82,1 млн. за март 2015. По предварителни данни за януари – март 2016 статията е положителна в размер на EUR 171,3 млн. (0,4% от БВП) при положителна стойност от EUR 333,7 млн. (0,8% от БВП) за същия период на 2015.

4. Чуждестранни резерви

По данни на БНБ през април 2016 международните резерви на БНБ възлизат на BGN 42,308 млрд. (EUR 21,6 млрд.)

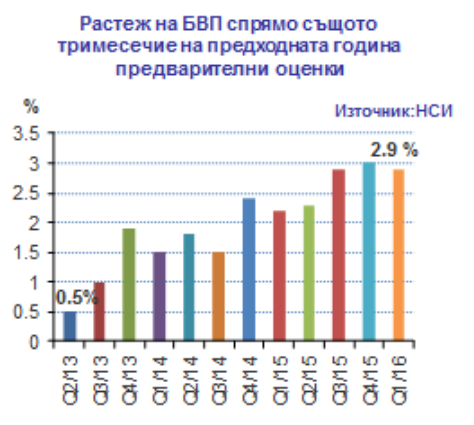
По данни на БНБ през април 2016 международните резерви на БНБ възлизат на BGN 42,308 млрд. (EUR 21,6 млрд.) и нарастват с 1,3% на месечна база и с 8,2% на годишна база. За период от една година инвестициите в ценни книжа нарастват с 10,5% при месечен ръст от 3,41%. Паричните средства в БНБ отчитат ръст от 6,1% на годишна база и спад от 4,7% на месечна база. Инвестициите в монетарно злато се свиват с 4,0% на годишна база, но отчитат месечен ръст от 1,9%. За период от една година задълженията към правителството и бюджетните организации отчитат ръст от 76,1% и достигат BGN 10,848 млрд. в края на април 2016. Парите в обръщение нарастват на месечна база с 2,98%, но на годишна база се свиват с 0,97%. Международната ликвидна позиция на България, изчислена като съотношение на чуждестранни-те резерви към краткосрочния външен дълг е стабилна на ниво от 254,6% по последни данни към края на февруари 2016 спрямо 230,5% към края на април 2015 и 256,6% към края на 2015.

I. РЕАЛЕН СЕКТОР

1. Брутен вътрешен продукт

През първото тримесечие на 2016 брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 2,9% спрямо съответното тримесечие на предходната година

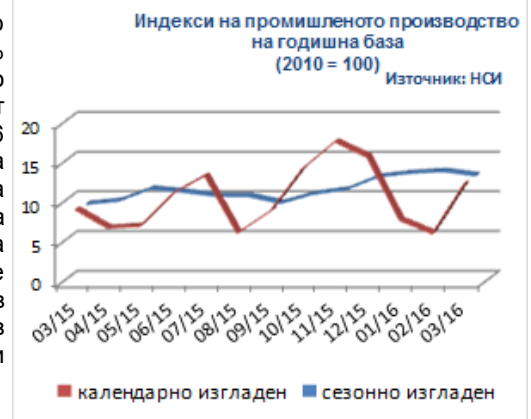
През първото тримесечие на 2016 брутният вътрешен продукт (БВП) нараства с 2,9% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 0,7% спрямо четвъртото тримесечие на 2015 според сезонно изгладените данни. Според експресните оценки на НСИ за първото тримесечие на 2016 БВП в номинално изражение достига BGN 17 926 млн. Реализираната добавена стойност през първото тримесечие на 2016 е BGN 15 207 млн. По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (85,2%), което в стойностно изражение възлиза на BGN 15 268 млн. През първото тримесечие на 2016 бруто капиталобразуването е BGN 2 839 млн. и заема 15,8% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно. През първото тримесечие на 2016 спрямо четвъртото тримесечие на 2015 БВП по сезонно изгладени данни се увеличава с 0,7%. За същия период брутната добавена стойност нараства с 0,9%. Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през първото тримесечие на 2016 принос за регистрирания икономически растеж има крайното потребление - с 0,5%.

2. Промислено производство

По предварителни данни през март 2016 индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, намалява с 0,5% в сравнение с февруари 2016 година

По предварителни данни през март 2016 индексът на промишленото производство, изчислен от сезонно изгладените данни, намалява с 0,5% в сравнение с февруари 2016 година. През март 2016 при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран ръст от 3,0% спрямо съответния месец на 2015 година. През март 2016 намаление спрямо предходния месец е регистрирано в преработващата промишленост - с 0,6%, и в производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 0,3%, докато в добивната промишленост няма изменение. На годишна база ръст на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в добивната промишленост - със 7,1%, и в преработващата промишленост - с 5,5%, а спад е регистриран в производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и газ - с 5,0%.

3. Търговия на дребно

През март 2016 оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, нараства с 6,2% годишна база

По предварителни сезонно изгладени данни през март 2016 оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 0,8% спрямо предходния месец. През март 2016 оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, нараства с 6,2% спрямо същия месец на предходната година. През март 2016 оборотът нараства по-значително спрямо предходния месец при: търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 6,2%, и търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 2,3%. Намаление е регистрирано при: търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 1,4%, търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия и търговията на дребно с разнообразни стоки - по 0,7%. През март 2016 спрямо същия месец на 2015 оборотът нараства по-значително при: търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 20,1%, търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 13,0%, търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - с 10,5%, и търговията на дребно с фармацевтични и медицински стоки - с 6,0%. Намаление е регистрирано при: търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 13,7%, търговията на дребно с разнообразни стоки - с 5,5%, търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 4,4%.

4. Строително производство

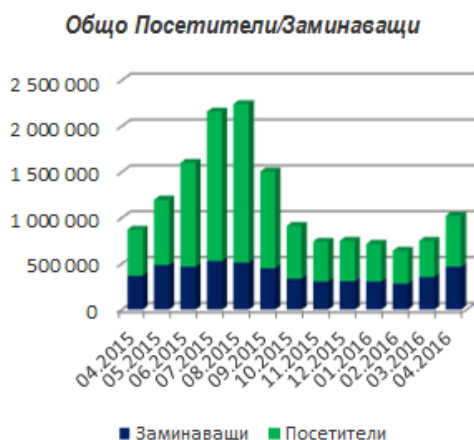
По предварителни данни през март 2016 индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 1,5% под равнището от предходния месец

По предварителни данни през март 2016 индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 1,5% под равнището от предходния месец. Календарно изгладените данни показват намаление от 9,3% на строителната продукция през март 2016 в сравнение със същия месец на 2015 година. През март 2016 индексът на произведената строителна продукция, изчислен от сезонно изгладени данни, е под равнището от предходния месец, като продукцията от сградното строителство намалява с 2,3%, а от гражданското/инженерното строителство - с 0,8%. На годишна база намалението на строителната продукция през март 2016, изчислено от календарно изгладени данни, се определя предимно от отрицателния темп при сградното строителство, където спадът е с 14,0%, а при гражданското/инженерното строителство понижението е с 3,5% .

5. Туризъм

Пътуванията на български граждани в чужбина през април 2016 са 466,3 хил., или с 26,2% над регистрираните през април 2015 година

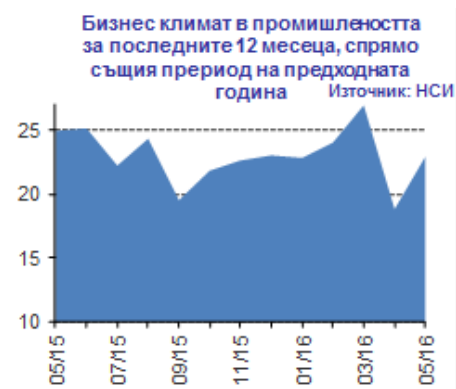
Пътуванията на български граждани в чужбина през април 2016 са 466,3 хил., или с 26,2% над регистрираните през април 2015 година. Увеличение на пътуванията на български граждани в сравнение със същия месец на предходната година е отчетено към Германия - с 60,8%, Гърция - с 58,3%, Австрия - с 38,0%, Испания - с 27,8%, Италия - с 27,7%, Румъния - с 24,2%, и други. Същевременно намаляват пътуванията към Полша - с 2,5%, Обединеното кралство - с 2,1%, и други. Най-голям относителен дял от общия брой пътувания на български граждани в чужбина през април 2016 формират пътуванията с други цели (гостуване, обучение, посещение на културни и спортни мероприятия) – 46,0%, следвани от пътуванията с цел почивка и екскурзия – 29,4%, и пътуванията със служебна цел – 24,6%. В сравнение с април 2015 е регистрирано увеличение при пътуванията по всички наблюдавани цели: с други цели - с 38,7%, с цел почивка и екскурзия - с 22,5%, и със служебна

цел - с 11,3%. През април 2016 с други цели са били 70,2% от пътуванията към Унгария и 69,8% - към Сърбия. Пътуванията със служебна цел към Белгия са 57,2%, а тези към Португалия и Хърватия с цел почивка и екскурзия са съответно 64,0 и 51,0% от всички реализирани пътувания на български граждани към тези страни. През април 2016 посещенията на чужденци в България са 558,1 хил., или с 11,1% над нивото от април 2015 година. Регистрирано е увеличение при пътуванията с цел почивка и екскурзия - с 41,5%, и със служебна цел - с 29,7%, докато тези с други цели намаляват с 16,1%. От общия брой чужденци, посетили България през април 2016, делът на гражданите от Европейския съюз е 55,7%, или с 13,8% повече в сравнение със същия месец на предходната година.

6. Бизнес климат

Общият показател на бизнес климата през май 2016 нараства с 5,0 пункта в сравнение с предходния месец

Общият показател на бизнес климата през май 2016 нараства с 5,0 пункта в сравнение с предходния месец, което се дължи на подобрения бизнес климат във всички наблюдавани отрасли - промишленост, строителство, търговия на дребно и услуги. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ се повишава с 4,1 пункта спрямо април. През май съставният показател „бизнес климат в строителството“ нараства с 6,7 пункта, което се дължи на подобрените оценки и очаквания на строителните предприемачи. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ нараства със 7,3 пункта в сравнение с предходния месец. През май съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се повишава с 2,4 пункта, което се дължи на подобрените оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията.

7. Цени на производител

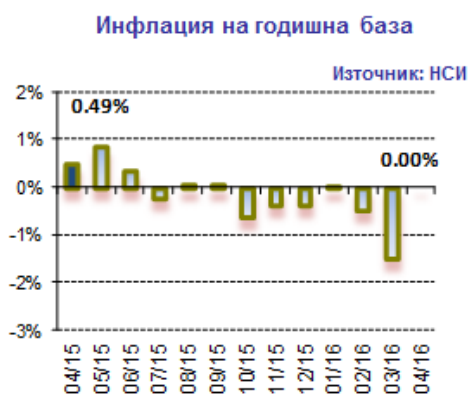
Общият индекс на цените на производител през април 2016 намалява с 0,4% спрямо предходния месец

Общият индекс на цените на производител през април 2016 намалява с 0,4% спрямо предходния месец. По-ниски цени са регистрирани при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 1,7%, и в преработващата промишленост - с 0,1%, докато в добивната промишленост е отчетено увеличение с 2,5%. Общият индекс на цените на производител през април 2016 г. намалява с 5,2% в сравнение със същия месец на 2015 година. Спад на цените е регистриран в добивната промишленост - с 8,8%, в преработващата промишленост - с 4,9%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 5,7%. Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през април 2016 г. е с 0,4% под равнището от предходния месец. Намаление на цените е регистрирано при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 1,6%, и в добивната промишленост - с 1,0%, докато в преработващата промишленост е отчетено увеличение с 0,3%. Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през април 2016 спада с 4,1% в сравнение със същия месец на 2015 година. Намаление на цените е регистрирано в добивната промишленост - с 11,4%, в преработващата промишленост - с 2,9%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 5,3%. Индексът на цените на производител на международния пазар през април 2016 намалява с 0,3% в сравнение с предходния месец, а сравнение на същия месец на 2015 намалява със 7,3%

8. Инфлация

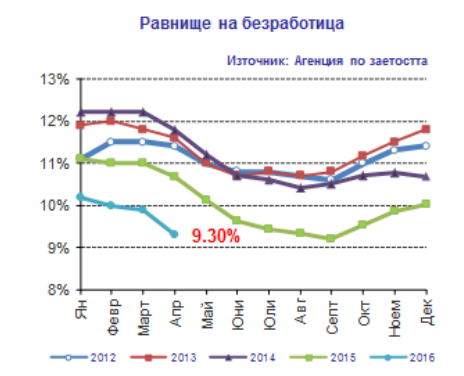
Индексът на потребителските цени за април 2016 спрямо март 2016 е 100,0%, т.е. месечната инфлация е 0,0%

Индексът на потребителските цени за април 2016 спрямо март 2016 е 100,0%, т.е. месечната инфлация е 0,0%. Инфлацията от началото на годината (април 2016 г. спрямо декември 2015) е минус 1,0%, а годишната инфлация за април 2016 спрямо април 2015 е минус 2,2%. Средногодишната инфлация за периода май 2015 - април 2016 спрямо периода май 2014 - април 2015 е минус 0,4%. Хармонизираният индекс на потребителските цени за април 2016 г. спрямо март 2016 е 9,8%, т.е. месечната инфлация е минус 0,2%. Инфлацията от началото на годината (април 2016 спрямо декември 2015) е минус 1,5%, а годишната инфлация за април 2016 спрямо април 2015 е минус 2,5%. Средногодишната инфлация за периода май 2015 - април 2016 спрямо периода май 2014 - април 2015 е минус 1,0%. Индексът на цените за малката кошница за април 2016 спрямо март 2016 г. е 100,0%, а от началото на годината (април 2016 спрямо декември 2015) е 100,4%.

9. Безработица

Равнището на безработица през април 2016 е 9,3%, което е с 0,60 процентни пункта по-малко спрямо март 2016

Безработицата през април продължава да пада и стигна до 9,3%, което е с 0,60 процентни пункта по-малко спрямо март. В сравнение с април 2015 равнището на безработица остава значително по-ниско – с 1,4 процентни пункта. Броят на регистрираните безработни лица в бюрата по труда е 305 162 лица, което е с 19 147 души по-малко спрямо предходния месец. На годишна база, в сравнение с април 2015, безработните са значително по-малко – с 45 156 души. През април 2016 г. на работа са постъпили общо 27 264 безработни лица. Увеличава се броят на започналите работни места на първичния пазар и на тези по програми и мерки, финансирани от държавния бюджет. През април 2016 в бюрата по труда са заявени общо 23 044 работни места на първичния пазар, като най-много са заявените от сектори хотелиерство и ресторантьорство.

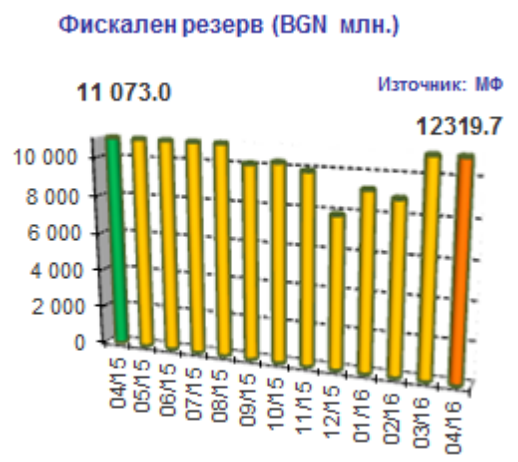
III. ФИСКАЛЕН СЕКТОР

1. Държавен бюджет

Размерът на фискалния резерв към 30.04.2016 г. е BGN 12,3 млрд.

По данни от месечните отчети на първостепенните разпоредители с бюджет салдото по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа към месец април 2016 е положително в размер на BGN 2 350,9 млн. (2,6% от прогнозния БВП) и се формира от излишък по националния бюджет в размер на BGN 1 388,0 млн. и излишък по европейските средства в размер на BGN 962,9 млн. За сравнение за първите четири месеца на 2015 бе отчетен излишък по КФП в размер на BGN 1 066,6 млн. (1,2% от БВП), което означава, че като относителен дял в БВП бюджетната позиция се подобрява с 1,4 процентни пункта. Факторите за подобрието на бюджетната позиция продължават да бъдат повишаването на приходите и свиването на разходите спрямо същия период на предходната година. Постъпилите приходи и помощи по консолидираната фискална програма (КФП) към април 2016 са в размер на BGN 12 169,6 млн. или 36,9% от годишните разчети. Съпоставено с първите четири месеца на 2015 г. приходите и помощите нарастват с BGN 839,6 млн. (7,4%). Ръстът спрямо предходната година се дължи на по-високите данъчни и неданъчни приходи, които нарастват с BGN 1 010,0 млн., докато постъпленията в частта на помощите (възстановени средства от Европейската комисия) са със BGN 170,4 млн. по-малко. Общата сума на данъчните постъпления (вкл. приходите от осигурителни вноски) възлиза на BGN 9 189,3 млн., което представлява 35,4% от планираните за годината приходи. Съпоставено с април 2015 данъчните постъпления нарастват номинално с 10,5% (BGN 869,6 млн.).

В структурно отношение най-значителен ръст се отчита при постъпленията от косвени данъци. Приходите от преки данъци са в размер на BGN 1 890,2 млн. или 40,3% от предвидените в ЗДБРБ за 2016, като спрямо първите четири месеца на 2015 нарастват със BGN 160,3 млн. (9,3%). Приходите от косвени данъци са в размер на BGN 4 514,6 млн., което е 34,0% от разчетите по ЗДБРБ за 2016 г., като съпоставено с предходната година нарастват с BGN 567,6 млн. (14,4%). Постъпленията от ДДС са в размер на BGN 3 007,3 млн. или 35,8% от планираните за годината. Съпоставени с предходната година приходите от ДДС нарастват с BGN 393,8 млн. Размерът на невъзстановения ДДС към края на април е BGN 142,5 млн. Ръст се отчита и при приходите от акцизи, които възлизат на BGN 1 440,0 млн. (30,8% от разчетените за годината), като

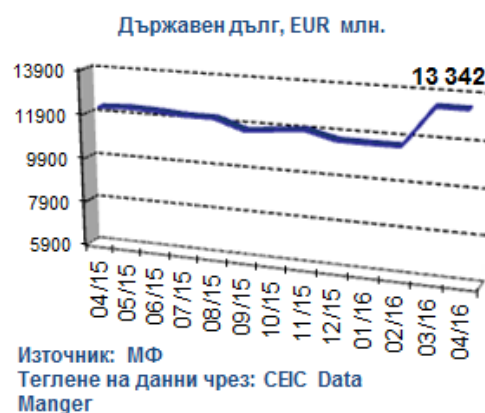

спрямо април 2015 нарастват с 13,2% или BGN 168,1 млн. Постъпленията от мита са BGN 54,5 млн. или 36,3% от разчета за годината. Постъпленията от други данъци (вкл. имуществени данъци и др. данъци по ЗКПО) са в размер на BGN 466,6 млн. или 51,2% изпълнение на годишните разчети. Приходите от социално и здравноосигурителни вноски са BGN 2 317,9 млн., което представлява 32,5% от разчетените за годината. Съпоставено с предходната година, приходите от осигурителни вноски нарастват номинално с 4,5% (BGN 100,0 млн.). Неданъчните приходи са в размер на BGN 1 647,6 млн., което представлява 36,8% изпълнение на годишните разчети или със BGN 140,4 млн. (9,3%) повече спрямо април 2015. Постъпленията от помощи от страната и чужбина (вкл. помощите от фондовете на ЕС) са в размер на BGN 1 332,8 млн., което представлява 52,4% от годишния разчет. Разходите по консолидираната фискална програма (вкл. вноската на Република България в бюджета на ЕС) към април 2016 възлизат на BGN 9 818,7 млн., което е 28,2% от годишните разчети. За сравнение разходите по КФП към април 2015 бяха в размер на BGN 10 263,4 млн. Нелихвените разходи са в размер на BGN 9 200,9 млн., което представлява 28,2% от годишните разчети. Текущите нелихвени разходи към април 2016 са в размер на BGN 8 692,0 млн. (32,8% от разчета за годината), капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на BGN 508,9 млн. (8,3% от разчетите към ЗДБРБ за 2016). Лихвените плащания са в размер на BGN 323,0 млн. или 40,3% от планираните за 2016 година. Частта от вноската на Република България в бюджета на ЕС, изплатена към април 2016 от централния бюджет, възлиза на BGN 294,7 млн., което е в съответствие с действащото към момента законодателство в областта на собствените ресурси на ЕС, Решение на Съвета 2007/436/ЕО, Евратом относно системата на собствените ресурси на Европейските общности и Регламент на Съвета № 1150/2000, изменен с Регламент № 2018/2004, Регламент № 105/2009 и Регламент № 1377/2014, за прилагане на Решение 2007/436/ЕО. Размерът на фискалния резерв към 30.04.2016 г. е BGN 12,3 млрд., в т.ч. BGN 11,4 млрд. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и BGN 0,9 млрд. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

2. Държавен дълг

Съгласно водения от МФ официален регистър на държавния дълг, към края на април 2016 г. той възлиза на EUR 13 341,8 млн.

Съгласно водения от МФ официален регистър на държавния дълг, към края на април 2016 г. той възлиза на EUR 13 341,8 млн. Вътрешните задължения са в размер на EUR 3 490,3 млн. евро, а външните - в размер на EUR 9 851,5 млн. В края на отчетния период дялът на държавния дълг към брутният вътрешен продукт (БВП) възлиза на 29,2%, като дялът на вътрешния държавен дълг е 7,6%, а на външния държавен дълг - 21,6%. В структурата на държавния дълг в края на периода вътрешните задължения заемат дял от 26,2%, а външните - от 73,8%. Валутната структура на дълга към края на месеца се разпределя както следва: 79,1% в евро, 20,0% в левове, 0,6% в щатски долари и 0,3% в други валути. Извършените плащания по държавния дълг през април са в размер на 33,1 млн. лева. Във валутната композиция на плащанията от началото на годината най-съществен е дялът на тези в евро - 59,7%, следван от тези в лева - 40,3% и в щатски долари в - 1,8%. Държавногарантираният дълг през април достига до 291,9 млн. евро, от които EUR 32,0 млн. са вътрешните държавни гаранции, а съотношението държавногарантиран дълг/БВП е в размер на 0,6%.

IV. ПАРИЧЕН СЕКТОР

През април 2016 широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база с 8% при годишно нарастване от 6,1% през март 2016 година

През април 2016 широките пари (паричния агрегат М3) се увеличават на годишна база с 8% при годишно нарастване от 6,1% през март 2016 година. В края на април 2016 широките пари са BGN 74,016 млрд. (81,7% от БВП) при BGN 73,264 млрд. към март 2016 (80,8% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат М1, се увеличава през април т. г. с 13,3% на годишна база (10,1% годишен ръст през март 2016 година). В края на април 2016 депозитите на неправителствения сектор са BGN 63,581 млрд. (70,1% от БВП), като годишното им увеличение е 8,6% (7,3% годишно повишение през март 2016 година). Депозитите на Нефинансови предприятия са BGN 17,291 млрд. (19,1% от БВП) в края на април 2016 година. В сравнение със същия месец на 2015 те се увеличават с 12,1% (10,9% годишно повишение през март 2016 година). Депозитите на финансовите предприятия нарастват с 14,1% на годишна база през април 2016 година (7,3% годишно повишение през март 2016) и в края на месеца достигат BGN 3,054 млрд. (3,4% от БВП). Депозитите на Домакинства и НТООД са BGN 43,237 млрд. (47,7% от БВП) в края на април 2016 година. Те се увеличават с 6,9% спрямо същия месец на 2015 (6% годишно нарастване през март 2016 година). Нетните вътрешни активи са BGN 46,663 млрд. в края на април 2016 година. Те се понижават с 2,7% спрямо същия месец на 2015 (5,7%

годишно намаление през март 2016 година). В края на месеца основният им компонент – вътрешният кредит, възлиза на BGN 48,958 млрд. лв. и се понижава спрямо април 2015 г. с 1,6% (4,1% годишно намаление през март 2016 година). На годишна база вземанията от неправителствения сектор се понижават с 1,7%, достигайки BGN 50,352 млрд. (2,5% годишно намаление през март 2016 година). В края на април 2016 кредитите за неправителствения сектор са BGN 49,310 млрд. (54,4% от БВП) при 49,161 млрд. към март 2016 (54,2% от БВП). През април 2016 те намаляват на годишна база с 1,6% (2,1% годишно понижение през март 2016 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните продажби на кредити от Други парично-финансови институции (Други ПФИ), чиито обем за последните дванадесет месеца е BGN 549 млн. На годишна база продадените кредити от Други ПФИ са BGN 580,1 млн. (в т. ч. BGN 0,6 млн. през април 2016 година), а обратно изкупените кредити – BGN 31,1 млн. (в т. ч. BGN 1,9 млн. през април 2016 година). Кредитите за Нефинансови предприятия се понижават с 2,2% на годишна база през април 2016 (2,7% годишно намаление през март 2016) и в края на месеца достигат BGN 30,076 млрд. (33,2% от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са BGN 17,998 млрд. (19,9% от БВП) в края на април 2016 година. Спрямо същия месец на 2015 те намаляват с 1,4% (1,5% годишно понижение през март 2016 година). В края на отчетния месец жилищните кредити са BGN 8,662 млрд. и намаляват на годишна база с 0,3% (0,5% годишно понижение през март 2016 година). Потребителските кредити възлизат на BGN 7,196 млрд. лв. и се понижават с 2% спрямо април 2015 г. (2,3% годишно намаление през март 2016 година). На годишна база другите кредити се увеличават с 0,6% (0,1% годишно намаление през март 2016 г.), като достигат BGN 713,7 млн. Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са BGN 1,237 млрд. (1,4% от БВП) в края на април 2016 година. В сравнение с април 2015 г. те се увеличават с 10,5% (7,5% годишно повишение през март 2016 година). Нетните чуждестранни активи са BGN 46,342 млрд. в края на отчетния месец при BGN 45,909 млрд. в края на март 2016 година. На годишна база те нарастват с 20,4% при ръст от 19,9% през март 2016 година. През април 2016 чуждестранните активи се увеличават с 9,8% (9,1% годишен ръст през март 2016), като достигат BGN 55,120 млрд. Чуждестранните пасиви са BGN 8,779 млрд. и на годишна база намаляват с 25% (25,5% годишно понижение през март 2016 година).

V. КАПИТАЛОВ ПАЗАР

От всички индекси на БФБ единствено BG REIT приключи април с печалба, макар и минимална в размер на 0,23%

От всички индекси на БФБ единствено BG REIT приключи април с печалба, макар и минимална в размер на 0,23%. Така печалбата от началото на годината достигна 3,3%. Основният индекс SOFIX беше под натиск през целия месец като изтри 0,8% от стойността си за месеца и задълбочи загубата от началото на годината до 4%. Сред по-ликвидните книжа за месеца най-добро представяне отчетоха акциите на Синергон холдинг АД, които реализираха ръст от 8,3% в стойността си, но въпреки това не успяха да компенсират напълно загубата от над 6% от началото на годината. Те бяха последвани от книжата на Неохим АД (+5%) и тези на Албена инвест холдинг АД (+3,5%). Акциите на торовия завод поскъпнаха в последната седмица на април, след като беше публикуван финансовият отчет за първото тримесечие на 2016, който зарадва инвеститорите с много добри резултати.

Индексите на БФБ на месечна база				
Дата	Sofix	BGBX40	BGREIT	BG TR30
04.2015	502.7	101.3	95.8	404.4
05.2015	482.9	97.3	93.5	392.2
06.2015	485.3	95.6	94.3	391.3
07.2015	473.6	93.6	95.7	387.5
08.2015	459.4	91.0	96.3	381.6
09.2015	442.3	88.4	95.1	364.3
10.2015	446.9	89.9	95.6	370.0
11.2015	435.6	88.0	94.9	363.6
12.2015	460.9	92.8	97.0	383.8
01.2016	448.4	90.7	98.3	371.4
02.2016	447.4	89.9	100.5	373.4
03.2016	446.4	89.4	100.0	373.0
04.2016	442.6	89.1	100.3	372.0

Източник: Българска фондова борса-София

VI. НЕДВИЖИМА СОБСТВЕНОСТ

Отново собствениците на имоти са в силна позиция

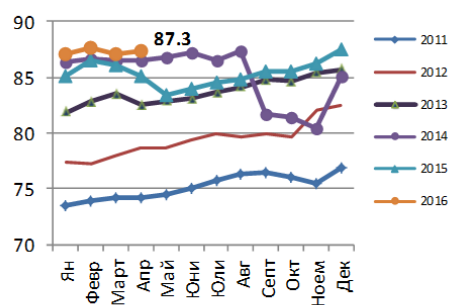
Отново собствениците на имоти са в силна позиция, защото в общия случай не бързат да продават и да затварят парите си в банките, където лихвите по депозитите спаднаха драстично, сочи анализът на банката. Според направено проучване от 80% от участвалите искат да купят жилище за собствени нужди, 12 на сто - за децата си и по 4 на сто, за да го дават под наем или с цел инвестиция. Очаквано над една трета от търсещите жилища - 39 на сто, в момента живеят под наем, а 31 на сто вече имат, но искат да го сменят с друго по размер или на друго място. Очаквано най-много хора (38 на сто) търсят двустайно жилище, 34% - тристаен апартамент, а 16 на сто - къща. Същото проучване, направено през 2013 г., показва, че желаещите да купят къща са намалели с 13.1 на сто, а са се увеличили тези, които се насочват към едностаен (+3.2%) и двустаен (+8.1%) апартамент. На фокус са едностайните и двустайните апартаменти, това е нормално предвид факта, че в годините на кризата за същите пари са можели да се купят по-големи имоти. Местоположението (за 84% от анкетираните) продължава да е един от най-важните критерии при избор на жилище, наред с цената (за 80%). Качеството на строителството също е сред водещите критерии (54%) и лесният достъп (42%), което включва и добър обществен транспорт. Процентите са повече от 100 заради това, че едни и същи анкетиранци са избирали повече от един отговор.

VII. БАНКОВ СЕКТОР

Активите на банковата система през април се увеличават с 0,2% до BGN 87,3 млрд.

През април е отчетено нарастване на активите, печалбата и балансовия капитал на банковата система. В края на месеца коефициентът на ликвидните активи, изчисляван по Наредба № 11 на БНБ, остава висок – 36,57%. Към 30 април печалбата на банковата система е BGN 439 млн., или с BGN 65 млн. по-голяма от отчетената за същия период на миналата година. Натрупаната обезценка по кредити и вземания за първите четири месеца на 2016 е BGN 219 млн. (при BGN 244 млн. за съответния период година по-рано). Към 31 март 2016 съотношенията на капиталова адекватност на банковата система се повишават в сравнение с отчетените в края на четвъртото тримесечие на 2015. Съотношенията на обща капиталова адекватност, на капитала от първи ред и на базовия собствен капитал от първи ред в края на март са съответно 22,92%, 21,35% и 20,88%. Активите на банковата система през април се увеличават с 0.2% до BGN 87,3 млрд. Нарастват паричните наличности (с 10,3%) и паричните салда в централни банки (с 1,0%). При портфейлите с ценни книжа е отчетено намаление с 2,2% (BGN 273 млн.) поради спада при дълговите ценни книжа, държани за търгуване, и при отчитаните по справедлива стойност в печалбата или загубата. В края на месеца портфейлите с ценни книжа заемат 14,0% в общия размер на активите. Кредитният портфейл на банковата система (без кредитите за сектори „централни банки“ и „кредитни институции“) през месеца се увеличава с 0.3% (BGN 144 млн.). Кредитите на нефинансови предприятия и на домакинства нарастват с еднакъв темп (0,3%). Намаляват кредитите за секторите „държавно управление“ (0,6%) и за „други финансови предприятия“ (0,8%). Депозитите в банковата система отбелязват месечен растеж с 0.4% и в края на април възлизат на BGN 73,9 млрд. Ресурсът от домакинства е с BGN 387 млн. (0,9%) повече спрямо края на март. През април депозитите на нефинансови предприятия се увеличават със BGN 102 млн. (0,5%), а тези на други финансови предприятия – с BGN 59 млн. (1,7%). Същевременно е отчетено намаление при привлечения ресурс от секторите „държавно управление“ и „кредитни институции“. Балансовата позиция собствен капитал в края на април е BGN 11,7 млрд., като спрямо март се увеличава със BGN 105 млн. (0,9%) поради нарастването на печалбата.

Активи в банковата система млрд. лева

Източник: БНБ

Данни теглени чрез CEIC Data Manager

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ**ВЪНШЕН СЕКТОР
ТЕКУЩА СМЕТКА**

От 17 април 2015 в съответствие с Календара за разпространение на статистически данни БНБ започна регулярното публикуване на месечни данни за платежния баланс, съставени по шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция (МВФ, 2008). В Европейския съюз преминаването към новите методологически изисквания на шестото издание на Ръководството бе координирано от Европейската система на централните банки и Европейската статистическа система. С шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция (МВФ, 2008) се въвеждат съществени методологически промени в отчитането на търговията със стоки и на търговията с услуги. На основата на тяхната икономическа същност отделни подстатии се прекласифицират от статия Стоки (внос и износ) в статия Услуги (внос и износ), и обратно. Тези методологически промени водят до различия между данните за износа и вноса на стоки, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс, и тези съставяни от НСИ за статистиката на външната търговия. Поради това няма равенство между данните за износа, вноса и търговско салдо, съставяни от НСИ, и данните за износа, вноса и търговско салдо, съставяни от БНБ за статистиката на платежния баланс. Съгласно статистиката на външната търговия, износът на стоки за първите два месеца на 2015 е в размер на 3483.1 млн. EUR, като се увеличава с 249.1 млн. EUR (7.7%) в сравнение със същия период на 2014 (3234 млн. EUR). Вносът на стоки за януари – февруари 2015 възлиза на 3856.9 млн. EUR, като се повишава с 58.9 млн. EUR (1.6%) спрямо същия период на 2014 (3797.9 млн. EUR). За отчетния период на 2015 търговското салдо е отрицателно в размер на 373.8 млн. EUR (0.9% от БВП), като дефицитът намалява със 190.2 млн. EUR спрямо януари – февруари 2014 (дефицит в размер на 564 млн. EUR, 1.3% от БВП). Предвид аналитичното значение на данните за износа и вноса на стоки от статистиката на външната търговия БНБ ще продължи практиката да подготвя кратък текст за динамиката на външната търговия, както и поддържането на съответните серии от данни. Тези материали се съдържат в публикацията Платежен баланс и са публикувани на интернет страницата на БНБ. По-подробна информация за тези методологически промени има в материала Съставяне на статистиката на платежния баланс съгласно методологията на шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международната инвестиционна позиция. По отношение на преките инвестиции с шестото издание на Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция се въвежда съществено различен принцип при представянето им в платежния баланс – принципът Актив/Пасив. Предвид аналитичното значение на досегашното представяне – на база на принципа на първоначалната посока на инвестицията, в приложението Преки инвестиции към публикацията Платежен баланс и в таблиците за преките инвестиции данните ще продължат да бъдат представяни и в съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията. В съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията, преките чуждестранни инвестиции в страната за февруари възлизат на 53.9 млн. EUR (при 94.7 млн. EUR за февруари 2014). За януари – февруари 2015 преките чуждестранни инвестиции в страната са в размер на 128.2 млн. EUR (при 137.7 млн. EUR за януари – февруари 2014). Преките инвестиции в чужбина за февруари възлизат на 9.4 млн. EUR (при 5.7 млн. EUR за февруари 2014). За януари – февруари 2015 преките инвестиции в чужбина са отрицателни в размер на 16.6 млн. EUR (при положителни в размер на 108.7 млн. EUR за януари – февруари 2014). По-подробна информация за преките инвестиции има в приложението Преки инвестиции (януари – февруари 2015) на публикацията Платежен баланс, а данни – в таблица 10 – Преки инвестиции на публикацията. Текущата сметка обхваща получаването и предоставянето на стоки и услуги, доход и текущи трансфери между страната и останалия свят. Потоците, записани в кредитната страна, представляват тази част на brutния вътрешен продукт, предоставени на останалия свят (износ на стоки и услуги), както и предоставянето на фактори на производство, изразени чрез получен (или който следва да бъде получен) доход – компенсации на наетите и инвестиционен доход (лихви, дивиденди и др.). Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно получени реални и финансови ресурси (трансфери). Потоците в дебитната страна представляват brutния продукт, създаден в останалата част на света и придобит от националната икономика (внос на стоки и услуги), както и придобиването на фактори на производство, изразени чрез платен (или който следва да се плати) доход. Включват се също така и компенсиращи записи за безвъзмездно предоставени реални и финансови ресурси. Статията Стоки в текущата сметка на платежния баланс обхваща преносими стоки, за които е налице смяна на собствеността между резиденти и нерезиденти. Данните за вноса и износа FOB (Free on board) са базирани на митнически декларации като кодовете,

използвани в тях са по „Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките“, на Световната митническа организация, въведена през 1988 и допълнена през 1992. Считано с данните за януари 2006 Българската народна банка и Националният статистически институт съвместно прилагат разработена от тях методология за оценка на вноса по цени fob и на приходите и разходите за товарен транспорт. Методологията се базира на анализ на съотношенията cif – fob при вноса на стоки в зависимост от различните видове доставки по вноса, както и от използвания транспорт и националност на превозвача. При представяне на географското разпределение на данните за износа и вноса в платежния баланс на страната се следват следните правила:

Съгласно EURпейските Регламенти, при търговия със страни членки на ЕС:

- при пристигания - страната партньор е страната членка, от която стоките се изпращат за България.
- при изпращания - страната партньор е страната членка, за която се изпращат стоките.

При данните за търговията със страни извън ЕС:

- при внос - страната партньор е тази, която е произвела стоката, наречена “страна на произход”.
- при износа - страната партньор е тази, която ще потребява стоките наречена “страна на потребление”.

Статията Услуги обхваща транспортни, туристически и други услуги.

Българската народна банка извлича данните за товарния транспорт от данните за външната търговия и за пътническия транспорт от данните за туризма на базата на оценки. Считано с данните за м. януари 2006 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за товарен транспорт. Приходите от товарен транспорт се формират от оценката на приходите на местни превозвачи свързани с износа на стоки на страната. Разходите се калкулират като оценка на разходите направени от местни лица в полза на чуждестранни превозвачи, свързани с вноса на стоки в страната. Приходите и разходите се оценяват по типове транспорт и националност на превозвача. С въвеждането на системата „ИНТРАСТАТ“, от януари 2007 настъпиха промени и в начина на оценяване на приходите и разходите от товарен транспорт на България с останалите страни – членки на ЕС. Поради по-големия срок за получаване от НСИ на подробни данни за търговията на България с останалите страни – членки на ЕС, към датата на публикуване на първоначалния отчет за платежния баланс за съответния месец (42 дни след края на отчетния период) предварителната оценка за приходите и разходите от товарен транспорт е изчислена на база на данните от предходни години. Тези оценки подлежат на ревизия след получаване на предварителните подробни данни (с детайли по страни и стоки) за търговията с останалите страни – членки на ЕС за отчетния месец.

Статия Пътувания обхваща стоки и услуги, включително тези, свързани със здравни и образователни услуги, предоставени на туристи, пътуващи служебно или лично. До края на 2006 данните за туризма се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на туристите, пресекли границата, както и на оценки на разходите, извършени от един турист на база на методология за оценяване на приходите и разходите от туристически услуги – „Методология за оценка на приходите и разходите от пътувания и туризъм в платежния баланс на България“ (Българска народна банка, Министерство на търговията и туризма, 18 ноември 1999). От началото на 2007 данните за броя на чуждестранните граждани, посетили страната се базират на информация от НСГП и дооценки на НСИ. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова методология за оценка на приходите и разходите за пътувания и пътнически транспорт. Най-общо моделът за оценка на статия Пътувания се базира на производението на броя на презграничните пътувания по размера на направените разходите за едно пътуване от съответния тип (за по-подробна информация виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, “Пътнически транспорт” и “Компенсация на наетите - кредит” на платежния баланс на България“ (Българска народна банка, март 2010)). Оценките за броя и структурата на презграничните пътувания се базират на данни от Министерството на вътрешните работи относно броя на пресичанията на държавната граница и дооценки на Националният статистически институт. Оценките на размера на разходите, направени по време а едно пътуване са построени в резултат на данните събрани от проведеното от БНБ Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (юли 2007 – август 2008). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

Статията Други услуги обхваща постъпленията и плащанията по всички останали категории услуги, различни от тези, свързани с транспорт или пътувания (съобщителни, строително-монтажни, финансови, застрахователни, лизингови, услуги в областта на науката, културата и спорта и др.). Източници на информация по тази статия до края на 2009 са отчетите на банките за извършения от тях и техните клиенти износ и внос на нефакторни услуги и на фирмите, които предоставят тримесечна информация за сметките си в чужбина. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на EURпейския парламент и на Съвета

от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90%. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От 1 януари 2010 влезе в сила Регламент (ЕО) № 924/2009 на EUR пейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001, с който се повиши до 100 000 BGN прага, под който са премахнати задълженията за отчитане въз основа на сетълмент, наложени на доставчиците на платежни услуги за целите на статистическото отчитане на платежния баланс, които са свързани с платежни операции на техни клиенти. Качеството и обхвата на събираната от банките информация зависи в голяма степен от размера на прага, над който банките докладват на БНБ информация за извършвани от тях операции между резиденти и нерезиденти. Въвеждането на праг от 50 000 EUR, считано от 1 януари 2010, при липса на алтернативен източник, би довело до силно влошаване качеството на данните за платежния баланс на страната и преди всичко на текущата сметка. Направеният анализ показва, че загубата на информация при някои видове услуги би достигнала до 90%. Поради това БНБ промени методологията за събиране на данни за износа и вноса на услуги и някои други операции в текущата сметка на платежния баланс. От началото на 2010 БНБ провежда регулярно тримесечно проучване на постъпленията и плащанията между местни и чуждестранни лица във връзка с получаването и предоставянето на услуги, възнаграждения, осигуровки и безвъзмездните постъпления и плащания, които се включват в текущата сметка на платежния баланс. На база на данните събрани от това проучване, с данните за януари 2011 са публикувани ревизирани данни за месеците на 2010. За целите на месечното отчитане на платежния баланс се използват данните от банките за постъпленията и плащанията, свързани с износ и внос на услуги над прага от 100 000 BGN, както и дооценки на БНБ за постъпления и плащания под прага от 100 000 BGN. След получаване на тримесечните данни от проучването сред предприятията извършващи внос и износ на други услуги данните подлежат на ревизия.

Статията Доход включва две категории: (1) компенсация на наетите и (2) инвестиционен доход. Компенсациите на наетите обхващат надници, заплати и други плащания към нерезиденти, работещи в страната, или получени от резидентите, работещи в чужбина. Компенсациите на наетите обхващат и доход реализиран в резултат на неофициална заетост. За периода от април 2001 до декември 2006 БНБ оценява този поток съгласно "Методология за оценка на потоците, дължащи се на неофициална заетост", 14 март 2006. С данните за януари 2010 бе въведена нова методология за оценка на кредитната страна на статия Компенсациите на наетите (виж „Методология за оценка на статии „Пътувания“, „Пътнически транспорт“ и „Компенсация на наетите - кредит“ на платежния баланс на България” (Българска народна банка, март 2010). С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

Инвестиционният доход покрива постъпления и плащания на доход, свързан с външни финансови активи и пасиви – по директни инвестиции (дивиденди и реинвестирана печалба), портфейлни инвестиции, други инвестиции и по резервни активи.

Трансфери са всички реални ресурси и финансови средства, предоставени безвъзмездно от една икономика на друга. Текущите трансфери засягат пряко нивото на разполагаемия доход на една икономика и потреблението на стоки и услуги. В този смисъл, текущите трансфери намаляват дохода и потребителските възможности на страната донор и увеличават дохода и потребителските възможности на страната получател. В Текущи трансфери се включват постъпилите средства по предприсъединителните и присъединителните фондове на Европейския съюз, парични преводи от частни лица, както и дарения, помощи, наследство, печалби от лотарии, пенсии, данъци, вноски за социални осигуровки и др. С данните за м. януари 2010 БНБ въведе нова Методология за оценка на статия „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина”.

Статията „Парични преводи от българи, живеещи постоянно в чужбина” е подстатия на статията „Текущи

трансфери, кредит” в текущата сметка на платежния баланс и е балансираща статия за безвъзмездно получени ресурси в брой или в натура. Въвеждането на новата методология за отчитане на тези потоци се налага основно поради промяна в официалния праг на отчитане на търговските банки и поради необходимост от обхващане на трансферите, извършени не само по официален път, но и по неофициални канали. Оценките на емигрантските преводи се базират на умножението на броя български емигранти, превеждащи пари към техни близки, по сума на средния трансфер. Тези изчисления се правят съответно за официалния и неофициалния канал на трансфериране. Сумирането на средствата трансферирани по двата канала представлява общата сума на преводите от български емигранти. Данните за броя на българските емигранти се базира на информация от Държавната агенция за българите в чужбина, българските посолства в чужбина и данни на EURстат. Данните за процента на български емигранти, трансфериращи към техни близки в страната, за дела на трансфериращи по официален канал и неофициален канал и за средния трансфер за всеки от трансферните канали се базира на данни от Проучване на границата сред пътуващите български и чуждестранни граждани (август 2007– юли 2008), проведено от БНБ чрез външен изпълнител. С публикуването на данните за месец януари 2010 бяха ревизирани данните за периода 2007 - 2009.

КАПИТАЛОВА СМЕТКА

Капиталовата сметка включва две категории: (1) капиталови трансфери и (2) придобиване или предоставяне на нематериални, нефинансови активи. Когато са в натура, капиталовите трансфери включват (1) прехвърляне на собственост на основни средства, или (2) безвъзмездно опрощаване на пасив от страна на кредитора. Когато е налице плащане, един трансфер е капиталов, когато е свързан със или зависим от придобиване или предоставяне на основни средства (например инвестиционни субсидии).

ФИНАНСОВА СМЕТКА

Финансовата сметка обхваща всички транзакции (реално извършени и начислени) във външните финансови активи и пасиви на една икономика. Външните активи и пасиви са класифицирани основно според типа на инвестицията. Финансовата сметка включва (1) преки инвестиции, (2) портфейлни инвестиции и (3) други инвестиции. Преки инвестиции включва преки инвестиции в чужбина, преки инвестиции в страната и сливания и придобивания. Пряка инвестиция е категория в международните инвестиции, при която резидент на една икономика – директен инвеститор – придобива дълготраен интерес (поне 10% от дяловия капитал или правото на глас) в предприятие, намиращо се в друга икономика – директно инвестиционно предприятие. Директната инвестиция включва както първоначалната транзакция, чрез която се установява отношението между директния инвеститор и директното инвестиционно предприятие, така и всички последващи транзакции между тях. Транзакциите могат да касаят промяна в участието на директния инвеститор в капитала на инвестиционното предприятие, промяна във вътрешнофирмената задлъжнялост, както и дела на директния инвеститор в неразпределената печалба/загуба на предприятието за отчетния период. Преките инвестиции в чужбина се отчитат като актив, преките инвестиции в страната – като пасив

В подстатията Сливания и придобивания се отразяват всички сделки по сливания и придобивания, с цел да се елиминира тяхното влияние върху отчитаните данни за преките инвестиции в страната. Международната практика показва, че извършването на такива транзакции като цяло не води до увеличаване на производствените мощности и на заетостта, както и че направените изводи от анализа на данните за преките инвестиции в които са включени данните за сделки по сливане и придобиване могат да бъдат неточни относно размера на инвестициите, тяхната динамика, отраслова и географска структура. (Виж “European Central Bank, Eurostat, Foreign Direct Investment Task Force Report”, March 2004, para.332).

Портфейлни инвестиции включва портфейлни инвестиции, активи и портфейлни инвестиции, пасиви. Портфейлните инвестиции са вложения в акции, когато техният размер не надвишава 10% от дяловия/ акционерен капитал на дружеството, вложения в облигации, бонове, инструменти на паричния пазар или други търгуеми ценни книжа.

Други инвестиции включва търговски кредити, заеми, валутни депозити и други активи и пасиви.

В платежния баланс под търговски кредит се разбират вземания между партньори по търговска сделка, които не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа.

Статия Заеми включва получени и изплатени главници по дългосрочни и краткосрочни заеми между резидент и нерезидент, които заеми не са секюритизирани с търгуеми ценни книжа. От статия Заеми, пасиви се

изключват трансакциите, свързани с получаване или погасяване на главници по кредити, отпуснати от МВФ, както и получаването на главници по заеми, отпуснати в подкрепа на платежния баланс. Последните се записват в съответните статии на група Д. Резерви и друго финансиране.

Статията Валута и депозити представя в актива си измененията във валутните депозити на резиденти в чужбина, а в пасива си – измененията в задълженията на банките, опериращи на територията на България към нерезиденти в местна и чужда валута. Съгласно основните принципи, залегнали в „Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), при отчитане на промените във валутните депозити, Българската народна банка елиминира промените в тях, дължащи се на валутно-курсови разлики.

Статиите Други активи и Други пасиви включват осъществените трансакции по разни разчети, непокрити в останалите категории и натрупаните просрочия на дъл

Грешки и пропуски (нето) е компенсаторна статия. Тя съществува в представянето на платежния баланс, защото системата за набиране на данни, която Българската народна банка използва, не е затворена, а представлява комбинация от различни източници на информация. За разлика от други статистически отчети, като например паричната статистика, набирането на информацията, необходима за съставяне на платежния баланс, не може да се ограничи само до използването на счетоводните отчети на банките като единствен източник на данни. Колебанията в Грешки и пропуски (нето), както в знака, така и в размера, се дължат главно на: (1) ревизии на данните за вноса и износа (2) усъвършенстване на методологията за компилиране на отделните статии на платежния баланс и (3) съществуването на обективни ограничения при събиране на информацията по отделни статии на баланса.

РЕЗЕРВИ И ДРУГО ФИНАНСИРАНЕ

Резервните активи включват тези външни активи, които са на разположение и са контролирани от централната банка (правителството), и се използват за пряко финансиране на дефицити на платежния баланс. Резервните активи включват монетарно злато, специалните права на тираж, резервната позиция при МВФ, валутните активи (включващи валутни депозити и ценни книжа) и други вземания. Записванията в тази категория се отнасят до трансакциите по активите на управление „Емисионно“ на БНБ. Данните за промените в резервните активи се включват в платежния баланс, като се изчистват от промените, предизвикани от валутно-курсевите разлики и ценовата преоценка.

Тази група в аналитичното представяне на платежния баланс включва също и Ползвани кредити от МВФ и статията Извънредно финансиране. Извънредното финансиране обхваща кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс, както и отсрочени/преструктурирани плащания и плащания на просрочия, произтичащи от проблеми с платежния баланс. В съответствие с методологията за отчитане на операциите по извънредното финансиране („Ръководството по платежен баланс“ (МВФ, 1993), т. 454), платените главници по кредитите, получени в подкрепа на платежния баланс се отразяват във Финансовата сметка в позицията Други инвестиции – Пасиви – Заеми – Държавно управление.

РЕАЛЕН СЕКТОР

БВП – ПРОИЗВОДСТВЕН МЕТОД - НАЦИОНАЛНО НИВО

Брутният вътрешен продукт, изчислен по производствения метод, характеризира крайния резултат от икономическата дейност и се измерва с добавената стойност, създадена при производството на стоки и услуги от единиците, резиденти на икономическата територия на страната. По производствения метод БВП по пазарни цени се изчислява като сума от брутната добавена стойност по базисни цени общо за икономиката и корективите, които включват нето данъци върху продуктите, неприпадаем данък върху добавената стойност и мита върху вноса.

БВП - МЕТОД НА ДОХОДИТЕ - НАЦИОНАЛНО НИВО

Методът на доходите е съставна част от сметките за първично разпределение на доходите. Чрез метода се отразяват доходите като елементи на добавената стойност създадена в процеса на производство. Балансова позиция на метода на доходите е брутния опериращ излишък/брутен смесен доход.

БВП - РАЗХОДИ ЗА КРАЙНО ПОТРЕБЛЕНИЕ - НАЦИОНАЛНО НИВО

БВП по метода на крайното използване се изчислява като сума от индивидуалното потребление (вкл. крайни потребителски разходи на домакинствата, крайни потребителски разходи на нетърговските организации, обслужващи домакинствата, крайни разходи на правителството за индивидуално потребление), колективното потребление (крайните разходи на правителството за колективно потребление, които задоволяват потребностите на обществото като цяло), бруто образуване на основен капитал (направените инвестиции за дълготрайни активи), изменението на запасите и външотърговското салдо на стоки и услуги (разликата между износа и вноса на стоки и услуги).

НАБЛЮДЕНИЕ НА БИЗНЕС ТЕНДЕНЦИИТЕ В ПРОМИШЛЕНОСТТА, СТРОИТЕЛСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес. Отговорите на въпросите, включени в отделните анкетни карти са представени в тристепенна категорийна скала. Резултати са под формата на баланси, които от своя страна се получават като разлика между позитивните и негативните варианти за отговор. Изчисляват се и така наречените съставни показатели, като: показател на доверието (средна аритметична от балансите на мненията на определени показатели), показател на бизнес климата (средна геометрична на балансите за настоящата и очаквана бизнес ситуация). Част от показателите представляват числова оценка, например осигуреност на производството с поръчки (брой месеци), натоварване на мощностите (%) и други.

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Наблюдението събира информация за извършените инвестиции и инвестиционните планове на предприятията. Анкетирането на мениджърите се провежда два пъти в та - през м. март и м. октомври, като въпросниците имат различно съдържание. На базата на резултатите от мартенското наблюдение се изчислява очакваното процентно изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната . Въз основа на данните, получени от октомврийското наблюдение, се изчислява процентното изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната , както и прогнозните инвестиции през следващата спрямо инвестициите през текущата .

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Наблюдението събира информация за мненията на потребителите по въпроси, свързани с тяхното финансово състояние, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията и други. Предлаганите варианти на отговор са представени в петстепенна категорийна скала. Получените резултати са под формата на баланси, които от своя страна се изчисляват като разлика между относителните дялове на позитивните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5. Съставният показател на доверието се изчислява като средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние и спестяванията на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за

лично (непроизводствено) потребление и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в t се изчислява при структура на разходите от $t-1$.

ХАРМОНИЗИРАНИ ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към EURзоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в t се изчислява с тегла от $t-3$.

ИНДЕКСИ НА ПРОМИШЛЕНОТО ПРОИЗВОДСТВО, ИНДЕКСИ НА ОБОРОТА В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Индексът на промишленото производство е най-важният краткосрочен икономически бизнес показател, който има за цел да измери месечните изменения в промишленото производство в продължение на дълъг период от време. Месечното наблюдение позволява да се проследи икономическото развитие в най-ранния му стадий т.е. навременният индекс на промишленото производство е подходящ за краткосрочно наблюдение на развитието на икономиката. Индексът на оборота отразява развитието на пазара на стоки и услуги, като измерва изменението в приходите от продажби на предприятията, включително приходите от продажби на стоки (купени и препродадени без допълнителна обработка) и приходите от услуги, предоставени на трети страни. Месечните индекси на производството и оборота измерват измененията в произведената продукция и оборота на промишлените предприятия. Тази информация е подходяща за проследяване на текущото икономическо развитие и за краткосрочни прогнози. Индексите не измерват действителното равнище на производството, а оценяват средното изменение на производството между два времеви периода.

ИНДЕКСИ НА ЦЕНИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛ НА ВЪТРЕШНИЯ И НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАЗАР В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Индексите на цени на производител са един от основните краткосрочни икономически показатели, характеризиращи икономическата конюнктура в страната. Индексите измерват средното изменение на цените на промишлените продукти, произведени и продадени от българските предприятия на базата на постоянна извадка от групи продукти, произведени от дейността и продадени на вътрешния пазар или директно изнесени на международния пазар, която е представителна за цялото производство.

Нетни чуждестранни активи – получават се като разлика между брутните чуждестранни активи и пасиви на банковия сектор. Брутните чуждестранни активи са представени по инструменти и включват международните валутни резерви на страната и други чуждестранни активи на БНБ и търговските банки. Брутните чуждестранни пасиви отразяват задълженията на БНБ и търговските банки към външния сектор.

НАБЛЮДЕНИЕ НА БИЗНЕС ТЕНДЕНЦИИТЕ В ПРОМИШЛЕНОСТТА, СТРОИТЕЛСТВОТО, ТЪРГОВИЯТА И УСЛУГИТЕ

Бизнес наблюденията в промишлеността, строителството, търговията на дребно и сектора на услугите събират информация за мненията на предприемачите по отношение на състоянието и развитието на техния бизнес. Отговорите на въпросите, включени в отделните анкетни карти са представени в тристепенна категорийна скала. Резултати са под формата на баланси, които от своя страна се получават като разлика между позитивните и негативните варианти за отговор. Изчисляват се и така наречените съставни показатели, като: показател на доверието (средна аритметична от балансите на мненията на определени показатели), показател на бизнес климата (средна геометрична на балансите за настоящата и очаквана бизнес ситуация). Част от показателите представляват числова оценка, например осигуреност на производството с поръчки (брой месеци), натоварване на мощностите (%) и други.

ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Наблюдението събира информация за извършените инвестиции и инвестиционните планове на

предприятията. Анкетирането на мениджърите се провежда два пъти в та - през м. март и м. октомври, като въпросниците имат различно съдържание. На базата на резултатите от мартенското наблюдение се изчислява очакваното процентно изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната. Въз основа на данните, получени от октомврийското наблюдение, се изчислява процентното изменение на инвестициите през текущата спрямо инвестициите през предходната, както и прогнозните инвестициите през следващата спрямо инвестициите през текущата.

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Наблюдението събира информация за мненията на потребителите по въпроси, свързани с тяхното финансово състояние, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията и други. Предлаганите варианти на отговор са представени в петстепенна категорийна скала. Получените резултати са под формата на баланси, които от своя страна се изчисляват като разлика между относителните дялове на позитивните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5. Съставният показател на доверието се изчислява като средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние и спестяванията на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в t се изчислява при структура на разходите от $t-1$.

ХАРМОНИЗИРАНИ ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към EURзоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в t се изчислява с тегла от $t-3$.

ИНДЕКСИ НА ПРОМИШЛЕНОТО ПРОИЗВОДСТВО, ИНДЕКСИ НА ОБОРОТА В ПРОМИШЛЕНОСТТА

Индексът на промишленото производство е най-важният краткосрочен икономически бизнес показател, който има за цел да измери месечните изменения в промишленото производство в продължение на дълъг период от време. Месечното наблюдение позволява да се проследи икономическото развитие в най-ранния му стадий т.е. навременният индекс на промишленото производство е подходящ за краткосрочно наблюдение на развитието на икономиката. Индексът на оборота отразява развитието на пазара на стоки и услуги, като измерва изменението в приходите от продажби на предприятията, включително приходите от продажби на стоки (купени и препродадени без допълнителна обработка) и приходите от услуги, предоставени на трети страни. Месечните индекси на производството и оборота измерват измененията в произведената продукция и оборота на промишлените предприятия. Тази информация е подходяща за проследяване на текущото икономическо развитие и за краткосрочни прогнози. Индексите не измерват действителното равнище на производството, а оценяват средното изменение на производството между два времеви периода.

ИНДЕКСИ НА ЦЕНИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛ НА ВЪТРЕШНИЯ И НА МЕЖДУНАРОДНИЯ ПАЗАР В

ПРОМИШЛЕНОСТТА

Индексите на цени на производител са един от основните краткосрочни икономически показатели, характеризиращи икономическата конюнктура в страната. Индексите измерват средното изменение на цените на промишлените продукти, произведени и продадени от българските предприятия на базата на постоянна извадка от групи продукти, произведени от дейността и продадени на вътрешния пазар или директно изнесени на международния пазар, която е представителна за цялото производство.

Нетни чуждестранни активи – получават се като разлика между брунтите чуждестранни активи и пасиви на банковия сектор. Брунтите чуждестранни активи са представени по инструменти и включват международните валутни резерви на страната и други чуждестранни активи на БНБ и търговските банки. Брунтите чуждестранни пасиви отразяват задълженията на БНБ и търговските банки към външния сектор.

РАБОТНА СИЛА

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на възраст 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в България. Характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица, което се определя като наблюдаван период.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на възраст 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период, които: 1) извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход; 2) не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск при раждане на дете, родителски отпуск, стачка или друг трудов спор и други.

Безработни са лицата на възраст от 15 до 74 навършени години, които: 1) нямат работа през наблюдавания период; 2) активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдавания период, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период; 3) имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период.

Коефициент на икономическа активност - относителен дял на икономически активните лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на заетост - относителен дял на заетите лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на безработица - относителен дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на неактивност - относителен дял на икономически неактивните лица от населението в същата възрастова група.

ПАРИЧНИ АГРЕГАТИ

Вътрешен кредит – обединява кредита за консолидирания сектор държавно управление и за неправителствения сектор. Кредитът за консолидирания сектор държавно управление обхваща нетните вземания от централното държавно управление и брунтите вземания от местното държавно управление и социално-осигурителните фондове. Кредитът за неправителствения сектор включва брунтите вземания от нефинансови предприятия, финансови предприятия, домакинства и НТООД.

Широки пари (парично предлагане) – състоят се от пасиви с паричен характер на банките към резидентния сектор с изключение на тези към централното държавно управление и банковия сектор (сектори, притежаващи пари). Инструментите в паричните агрегати са групирани по степен на ликвидност и са представени по валута и по сектори. Използват се следните парични агрегати: М1, М2 и М3. Агрегат М1, известен като тесни пари, включва най-бързо ликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън банките и овърнайт депозити в левове и чуждестранна валута). Квазипарите и паричният агрегат М1 съставят паричния агрегат М2. Квазипарите се състоят от депозити с договорен матуритет до 2 години и депозити, договорени за ползване след предизвестие (вкл. спестовни депозити) до 3 месеца. Най-ниско ликвидните финансови инструменти са репосделките и издадените дългови ценни книжа до 2 години. Те са в левове и чуждестранна валута и заедно с паричния агрегат М2 формират най-широкия паричен агрегат М3, който е известен като

парично предлагане (широки пари).

Дългосрочни пасиви на парично-финансовите институции – дългосрочните финансови пасиви включват пасивите на парично-финансовите институции с матуритет над 2 години или период на предизвестие над 3 месеца, както и капитала и резервите. Капитал и резерви включва основния капитал на банковата система; резервите и финансовия резултат.

Паричното предлагане се основава на мултиплицирането на паричната база (пари извън банките и банков резерви) от търговските банки. За неговото определяне се използват паричните агрегати М1, М2 и М3.

Паричната база (резервните пари) се състои от парите извън банките и средствата на търговските банки (банковите

резерви). Последните включват депозитите на търговските банки в БНБ и парите в касите им. Депозитите на търговските банки обхващат задължителните минимални резерви и свръхрезервите (овърнайт и депозити с договорен матуритет). Динамиката на резервите зависи от размера на задължителните резерви (които са фиксирана част от депозитите) и от свръхрезервите. Размерът на задължителните резерви се определя от УС на БНБ и е единственият инструмент на паричната политика на централната банка в условията на паричен съвет. Равнището на свръхрезервите отразява ликвидното състояние на търговските банки и склонността им към по-голяма сигурност.

Механизъм на паричното предлагане

Паричното предлагане (М3) може да се представя като произведение на паричната база и променливата паричен мултипликатор.

Паричен мултипликатор – характеризира степента на мултипликационния ефект от дейността на търговските банки. Измерва се чрез съотношенията на широки пари (М3) или на отделните агрегати (М1 и М2) към резервните пари. Паричният мултипликатор е функция на съотношението пари извън банките / депозити и на банковите резерви към депозитите, известни като фактори за определяне на паричното предлагане. Съотношението между парите извън банките и депозитите зависи преди всичко от поведението на широката публика, а съотношението между банковите резерви и депозитите е резултат от поведението на търговските банки.

Източници на резервните пари

При стабилен паричен мултипликатор чрез въздействие върху източниците на резервните пари може да се повлияе върху общото предлагане на пари.

Чуждестранни активи (нето) – те отразяват увеличението/намалението на валутния резерв на страната. В условията на паричния съвет изменението на валутните резерви, когато е за сметка на депозитите на правителството, не влияе пряко върху паричната база и автоматично се стерилизира.

Вземания от централното държавно управление (нето) – нетната позиция се получава в резултат от нетиране на активите на централното държавно управление (салдата по левови заеми, отпуснати преди юни 1997 по силата на тогава действащия Закон за БНБ, и по валутните заеми съгласно чл. 45 на Закона за БНБ) с неговите пасиви.

Вземания от търговските банки – в баланса се отчитат салда по разрешени преди юни 1997 кредити и непогасените лихви по тях. Останали позиции (нето) включват неклассифицирани към някоя от останалите позиции активи и пасиви.

КАПИТАЛОВ ПАЗАР

Индекс SOFIX: Базисна дата: 20 октомври 2000; Базисна стойност: 100

SOFIX е индекс, базиран на пазарната капитализация на включените емисии обикновени акции, коригирана с фрий-флоута на всяка от тях. Индексът се състои от 15-те емисии акции, отговарящи на общите изисквания при избор на емисии, които са с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута. Емисия, включена в изчислението на SOFIX, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 40 000 000 (четиридесет милиона) BGN и фрий-флоут не е по-малък от 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на

емисията, или пазарна стойност на фрий-флоута не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; броят акционери, притежатели на емисията, да не е по-малък от 500 (петстотин); 3) реализираният оборот през последната една да не е по-малък от 2 000 000 (два милиона) BGN; 4) броят на сключените сделки през последната една да не е по-малък от 750 (седемстотин и петдесет). * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на SOFIX се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто.

Индекс BG REIT: Базисна дата: 03 септември 2007; Базисна стойност: 100

BG REIT е индекс, базиран на пазарната капитализация, коригирана с фрий-флоута и се състои от 7-те емисии обикновени акции на дружества със специална инвестиционна цел за секюритизация на недвижими имоти или земя с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута и най-висока медианна стойност на седмичния оборот за последните 6 месеца. Двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания при избор на емисии, емисия, включена в изчисляването на BG REIT, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 5 000 000 (пет милиона) BGN; 3) фрий-флоутът да е равен на поне 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията; * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на BG REIT се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто;

Индекс BG 40: Базисна дата: 01 февруари 2005; Базисна стойност: 100

BG 40 е индекс, базиран на изменението на цената на емисиите и се състои от 40-те емисии обикновени акции на дружествата с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот за последните 6 месеца, като двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания емисия, включена в изчисляването на BG 40, трябва да отговаря и на следното допълнително условие: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема датата ѝ на първа котировка; 2) При повече от три компании от една икономическа група, отговарящи на допълнителното условие по-горе, до класацията се допускат само трите емисии на компании от дадена икономическа група с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот. Ако в резултат на класирането се окаже, че две или повече емисии на компании от дадена икономическа група заемат едно и също място в него, приоритет при включването имат тези с по-голям брой сделки за последните 6 месеца.

Индекс BG TR30 : Базисна дата: 03 Септември 2007; Базисна стойност: 1000

BG TR30 е индекс, базиран на промяната на цените на обикновените акции, включени в него, като всяка една от участващите емисии е с равно тегло. Емисиите, включени в изчисляването на BG TR30, трябва да отговарят на следните условия: 1) да имат пазарна капитализация, не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; 2) фрий-флоутът (общият брой акции в акционери, притежаващи не повече от 5 (пет) на сто от гласовете в общото събрание на емитента), да е равен на поне 10 (десет) на сто от размера на емисията; 3) броя акции от емисията да е не по-малък от 250 000 (двеста и петдесет хиляди) акции. Всички емисии, които отговарят на горепосочените условия се класират по следните критерии, имащи еднаква тежест: 1) Пазарна капитализация; 2) Брой сделки за последните шест месеца; 3) Оборот за последните шест месеца; 4) Фрий-флоут.

ПАЗАРНИ ЦЕНИ НА ЖИЛИЩА

Статистическото изследване е предназначено за изчисляване на ценови индекси на жилища (апартаменти), построени по стандартни проекти и сравними по предварително определени параметри, постоянни в процеса на наблюдението. Целта е получаване на представителни данни за средни цени и индекси на жилища в областните градове и общо за страната. Обект на изследването са цените на реално продадени жилища (апартаменти) в областните градове. Данните дават възможност да се сравни общото ценово изменение на жилищата за текущото тримесечие спрямо предходното, а също така и за по-дълъг период.

приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 40 000 000 (четиредесет милиона) BGN и фрий-флоут не е по-малък от 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията, или пазарна стойност на фрий-флоута не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; броят акционери, притежатели на емисията, да не е по-малък от 500 (петстотин); 3) реализираният оборот през последната една да не е по-малък от 2 000 000 (два милиона) BGN; 4) броят на сключените сделки през последната една да не е по-малък от 750 (седемстотин и петдесет). * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на SOFIX се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто.

Индекс BG REIT: Базисна дата: 03 септември 2007; Базисна стойност: 100

BG REIT е индекс, базиран на пазарната капитализация, коригирана с фрий-флоута и се състои от 7-те емисии обикновени акции на дружества със специална инвестиционна цел за секюритизация на недвижими имоти или земя с най-голяма пазарна стойност на фрий-флоута и най-висока медианна стойност на седмичния оборот за последните 6 месеца. Двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания при избор на емисии, емисия, включена в изчисляването на BG REIT, трябва да отговаря и на следните допълнителни условия: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата, не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема първата дата на въвеждане за търговия; 2) да има пазарна капитализация, не по-малка от 5 000 000 (пет милиона) BGN; 3) фрий-флоутът да е равен на поне 25 (двадесет и пет)* на сто от размера на емисията; * Размерът на фрий-флоута за изчисляване на BG REIT се определя, както следва: 1) от 1 септември 2010 – 15 (петнадесет) на сто; 2) от 1 март 2011 – 20 (двадесет) на сто; 3) от 1 септември 2011 – 25 (двадесет и пет) на сто;

Индекс BG 40: Базисна дата: 01 февруари 2005; Базисна стойност: 100

BG 40 е индекс, базиран на изменението на цената на емисиите и се състои от 40-те емисии обикновени акции на дружествата с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот за последните 6 месеца, като двата критерия имат еднаква тежест. Освен на общите изисквания емисия, включена в изчисляването на BG 40, трябва да отговаря и на следното допълнително условие: 1) да се е търгувала на пазар, организиран от Борсата не по-малко от 3 (три) месеца преди включването ѝ в индекса. В случаите, когато дадена емисия е преминала за търговия между различни сегменти, за начална дата на търговията се приема датата ѝ на първа котировка; 2) При повече от три компании от една икономическа група, отговарящи на допълнителното условие по-горе, до класацията се допускат само трите емисии на компании от дадена икономическа група с най-голям брой сделки и най-висока медианна стойност на дневния оборот. Ако в резултат на класирането се окаже, че две или повече емисии на компании от дадена икономическа група заемат едно и също място в него, приоритет при включването имат тези с по-голям брой сделки за последните 6 месеца.

Индекс BG TR30 : Базисна дата: 03 Септември 2007; Базисна стойност: 1000

BG TR30 е индекс, базиран на промяната на цените на обикновените акции, включени в него, като всяка една от участващите емисии е с равно тегло. Емисиите, включени в изчисляването на BG TR30, трябва да отговарят на следните условия: 1) да имат пазарна капитализация, не по-малка от 10 000 000 (десет милиона) BGN; 2) фрий-флоутът (общият брой акции в акционери, притежаващи не повече от 5 (пет) на сто от гласовете в общото събрание на емитента), да е равен на поне 10 (десет) на сто от размера на емисията; 3) броя акции от емисията да е не по-малък от 250 000 (двеста и петдесет хиляди) акции. Всички емисии, които отговарят на горепосочените условия се класират по следните критерии, имащи еднаква тежест: 1) Пазарна капитализация; 2) Брой сделки за последните шест месеца; 3) Оборот за последните шест месеца; 4) Фрий-флоут.

ПАЗАРНИ ЦЕНИ НА ЖИЛИЩА

Статистическото изследване е предназначено за изчисляване на ценови индекси на жилища (апартаменти), построени по стандартни проекти и сравними по предварително определени параметри, постоянни в процеса на наблюдението. Целта е получаване на представителни данни за средни цени и индекси на жилища в областните градове и общо за страната. Обект на изследването са цените на реално продадени жилища (апартаменти) в областните градове. Данните дават възможност да се сравни общото ценово изменение на жилищата за текущото тримесечие спрямо предходното, а също така и за по-дълъг период.

Статистическите данни за новопостроените жилищни сгради и жилища са разработени на базата на тримесечна информация, получавана от общинските администрации.

В обхвата на наблюдението се включват новопостроените жилищни сгради с одобрен приемателен протокол обр. 16 или издадено разрешение за ползване съгласно Наредба № 2/31.07.2003 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Жилищната площ включва площта на стаите за живеене, спалните, нишите за спане, столовите, стаите за дневно престояване, стаите, ползвани като работни кабинети и библиотеки на научни работници, гостните, холовете, но не включва площта на кухните.

Спомагателната площ включва площта на спомагателните помещения, стаите и кухните с площ по-малка от 4 кв. м, вестибюлите с портал и друга преграда, коридорите, антретата, баните, тоалетните, килерите, дрешниците, другите спомагателни помещения (сушилни, перални, балкони и лоджии) независимо от големината на площта им.

Площта на кухните над 4 кв. м е посочена отделно.

Полезната площ на жилището представлява сума от жилищната и спомагателната площ и площта на кухните.

Средната полезна площ на жилището е отношение на полезната площ към броя на жилищата.

Информация в бюлетина е изцяло заимствана от надеждни институционални източници както следва Българска народна банка, Национален статистически институт, Министерство на финансите, Национална агенция по заетостта, Българска фондова борса. Поради това Обединена Българска Банка не може да се ангажира официално с прецизността и пълнотата на използваните данни. Този материал не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти. Повече информация по темата на предложеното изследване можете да получите при допълнително поискване. За контакти Главен анализатор, Христо Димитров тел. (359 2) 811 2982 e-mail dimitrov_hr@ubb.bg.